

بررسی جهانی شدن شهرها و انطباق با معماری شهرهای ایرانی - اسلامی

هنگامه حاجی مقصود^{۱*}

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه، ایران.

h.h.maghsood@gmail.com

چکیده :

یکی از مباحث محافل علمی و پژوهشی در حوزه های مختلف، فرایند جهانی شدن می باشد، که بررسی زوایای پنهان و آشکار آن اهمیت تعیین کننده در توسعه و پایداری خواهد داشت. شناخت آگاهانه و توجهات همه جانبه پیرامون فرایند جهانی شدن، و تاثیرات مثبت و منفی آن بر پیکره شهرهای هر کشور، از الزامات بدیهی در معماری و شهرسازی عصر حاضر می باشد. عصر ارتباطات و سرعت تبادل اطلاعات باعث گردیده که توقعات و فاصله بین شهرها و کشورهای مختلف جهان به حداقل ممکن در طول تاریخ رسیده، که این مهم تهدیدات و فرصت هایی نیز بدنبال خواهد داشت. نگرش رفاهی و مقایسه ای بین شهرها، و نیازمندی های روزافزون، توقعات شهروندان از مدیران، گوشه ای از جهانی شدن بوده، که اقدامات متناسب را طلب می کند. پدیده جهانی شدن تداعی کننده مفهوم آرمان شهر می باشد، زیرا در نگاه سطحی و دیدگاه رایج عموم مردم، توقعات ایده ال را در هر مورد از خدمات دارند. در این زمینه منابع فراوانی از دست آوردهای پژوهشگران و محققان در دسترس بوده، که لزوم شناخت دقیق جهانی شدن و توجه به دیدگاه های مختلف نظریه پردازان قابل تامل خواهد می باشد. ابعاد مختلف هویتی در معماری ایران و لزوم توجه و احترام به شرایط اعتقادی و فرهنگی، خود نیازمند الگوهای متناسب بوده، که در صورت عنایت به مبحث جهانی شدن، این الگو می تواند، ضمن تضمین توسعه پایدار متناسب با فرهنگ و هویت ایرانی، چشم اندازی روشن در آینده معماری و طراحی در کشور باشد. حال سوال اینک: چه عواملی یا اصولی در شکل دهی شهرهای ایرانی یا شهرهای ایرانی-اسلامی موثر و نقش تعیین کننده ای را دارا می باشند؟ آیا فضاهای کالبدی هر شهر توانایی های لازم در انعکاس تجسم عینی و عملی از شهر ایرانی یا شهر ایرانی-اسلامی را در اذهان شهروندان خواهند داشت؟ ادغام و در هم تنیدگی و گسترش الگوهای ایرانی و اصول اسلامی در سطح جامعه و معماری شهری و طراحی فضاها و محیط های مصنوع و طبیعی قابل بسط و گسترش می باشند؟ ضوابط و مقررات با رعایت اخلاق اسلامی و حفظ هویت ایرانی قابلیت الگوسازی مدرن در معماری و طراحی های نوین را در مبحث جهانی شدن دارا هستند؟ ماهیت این پژوهش به گونه توصیفی - تحلیلی بوده، که با اطلاعات پایه در زمینه های موضوعی و بررسی و مطالعه و جستجوی اسنادی و کتابخانه ای دیجیتال و مرور و بهره مندی از نظرات و آراء و تحقیقات تخصصی پژوهشگران و محققان و صاحب نظران با رویکرد و توجه خاص به مبحث جهانی شدن شهرها و معایب و مزیت های آن، سعی به پاسخگویی به سوالات مطرحه شده را دارد.

واژه های کلیدی: جهانی شدن ، جهانی شدن شهرها ، شهر ایرانی - اسلامی